

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Toksokaroza - robak, który oślepia

Toksokara - bo o niej mowa - corocznie atakuje tysiące Polaków; setki chorują, dziesiątki ślepną, pojedynczy, najsłabsi mogą nawet umrzeć.

Zaczyna się od bólu brzucha. Po kilku dniach, dołącza kaszel, osłabienie, gorączka. Aspiryna nie pomaga. Chore dziecko trafia do pediatry. Leczenie niemal zawsze jest takie samo: coś na zabicie

temperatury, na kaszel, zwolnienie. Dzieciak musi wypocząć. W tym samym czasie... dziesiątki larw pasożyta rozpełzają się po wnętrzu jego ciała. Niszczą jelita, wątrobę, płuca. Trafiają do mózgu i oczu. Uszkadzają tam tkanki. Często oślepiają.

"Rozmawialiśmy z rodzicami ponad dwustu chorych dzieci. W wielu przypadkach lekarze pierwszego kontaktu nie potrafili rozpoznać toksokarozy. Leczą ją jak grypę. O istnieniu pasożyta często w ogóle nie wiedzieli. Trzeba ich doszkalać, uświadczać też społeczeństwo" - uważa dr Jakub Gawor, kierownik Pracowni Parazytoz Zwierząt Domowych w warszawskim Instytucie Parazytologii PAN (IPAR).

Toksokarozą warszawiacy zajmują się od lat. W 2003 r. dr Anna Borecka "zrobiła" z niej doktorat. Badając psy oraz ich odchody określała ekstensywność u zwierząt (odsetek zarażonych osobników). Bo ludzie toksokarozę łapią od czworonogów, przypadkowo, zjadając mikroskopijne jaja pasożyta zawarte w kale psa bądź kota. W jednym gramie bywa do tysiąca jaj.

Z badań dr Boreckiej wynikało jasno - odchody aż 60 proc. polskich szczeniąt zawierają formy inwazyjne pasożyta.

Najbardziej narażone są dzieci - to one bawią się w piachu i ziemi, potem wkładają nie umyte ręce do buzi. Gdy połkną jaja (formy inwazyjne pasożyta), w jelicie cienkim wykluwają się larwy (ok. 0,4 mm długości). Przebijają ścianę układu pokarmowego i wraz z krwioobiegiem rozchodzą się po całym ciele ofiary. Rozpoczyna się proces wyniszczania.

"Nikt dotąd nie »złapał toksokary na gorącym uczynku«, wtedy gdy zaraża. Objawy daje bowiem zwykle po kilku tygodniach, a nawet miesiącach. Takie opóźnienie sprawia, że niewiele wiemy o czynnikach ryzyka choroby. My postanowiliśmy zbadać korelację pomiędzy toksokarozą, a obecnością jaj w najbliższym otoczeniu dziecka" - wyjaśnia dr Gawor, kierownik finalizowanego właśnie KBN-owskiego grantu.

Metodologicznie praca była dość prosta. Instytut powiadamiany był przez "zaprzyjaźnione" kliniki (Klinikę Okulistyki Centrum Zdrowia Dziecka oraz Wojewódzki Szpital Zakaźny w Warszawie) o przypadkach toksokarozy u dzieci. Jeśli rodzice chorego wyrażali zgodę, naukowcy składali wizytę. Zbierali wywiad na temat kontaktu chorego ze zwierzętami. Pobierali kilkanaście próbek gleby w najbliższym otoczeniu domu dziecka (na wsi) lub na jego ulubionym placu zabaw (w mieście). Potem w laboratorium szukali jaj. Były w 9-11 proc. miejsc.

"Bardziej medialna byłaby oczywiście korelacja stuprocentowa. Nie była jednak możliwa. Glebę pobieraliśmy przecież w kilkanaście miesięcy po zarażeniu. Przez ten czas jaja były z niej wypłukiwane przez deszcz, przysypywane ziemią. W końcu, dziecko często zarażało się nie w miejscu zamieszkania, a np. na wyjeździe wakacyjnym. I tak dziewięć-jedenastoprocentowa korelacja to zaskakująco dużo. Naszym zdaniem wskazuje, iż najczęstszym źródłem choroby bywa własne zakażone zwierzę" - wyjaśnia parazytolog.

Wyniki IPAR nie ograniczały się tylko do tego wniosku. Naukowcy opracowali też metodę pozwalającą rozróżnić gatunek robaka, wywołującego chorobę. Tę powodować może zarówno *Toxocara canis* - glista psia, jak i *T. cati* - kocia. Do dziś nie wiadomo, który z pasożytów jest większym zagrożeniem dla ludzi. Jaja obu gatunków (oglądane pod mikroskopem) są identyczne. Same robaki wyglądem też w zasadzie się nie różnią. Opracowana przez IPAR analiza DNA wątpliwości nie pozostawia.

"Korelację mamy, nowoczesną metodę i fachowe publikacje też. Do szczęścia brakuje tylko publikacji

popularyzującej wiedzę o chorobie, ale i ona już wkrótce" - podsumowuje trzy lata pracy dr Gawor.

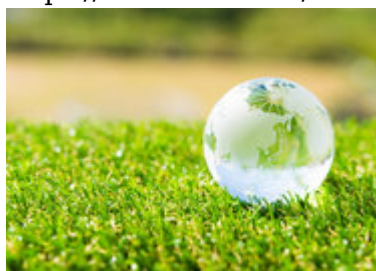
Nie będzie to jednak artykuł w czasopiśmie. Już szykowana jest książka. "Toksokaroza - epidemiologia, klinika, diagnostyka, zapobieganie i leczenie" będzie pierwszą polską monografią na ten temat. Napisana wspólnie z lekarzami i diagnostami, zainteresować ma wszystkich: lekarzy, weterynarzy, laborantów, w końcu właścicieli zwierząt i strażników miejskich. Szczególnie ci ostatni powinni dowiedzieć się, jak groźne są psie i kocie odchody zostawione na trawniku czy plaży. Jedna kupa to kilkaset tysięcy jaj. Jedno jajo to larwa, która gdy umiejscowi się w oku, powoduje nieuleczalną ślepotę!

Toksokarozę trudno leczyć. Znacznie łatwiej zapobiegać. Wystarczy regularne odrobaczanie zwierząt i "reżim odchodowy" - mandaty dla tych właścicieli psów i kotów, którzy nie sprzątają po swoich czworonogach.

Wyniki badań IPAR wzbudziły zainteresowanie za granicą. Kilka miesięcy temu prezentowane były na European Multicolloquium of Parasitology w hiszpańskiej Walencji. Pod koniec maja br. w Wilnie na sympozjum Bałtyckiego Towarzystwa Parazytologicznego. Kilka dni temu (1 czerwca) w Warszawie na II konferencji szkoleniowej dla lekarzy i weterynarzy z całego kraju pt. "Toksokaroza - niebezpieczna zoonoza XXI wieku", zorganizowanej przez wykonawców grantu.

PAP

<https://laboratoria.net/aktualnosci/3378.html>

29-05-2026

[Susza/ Ulewne deszcze i fale upałów to dwie strony zmiany klimatu](#)

Wynika z danych IMGW-PIB.

29-05-2026

[Wypalenie rodzicielskie może być](#)

poprzedzone spadkiem ciekawości

Wykazało badanie Uniwersytetu SWPS.

29-05-2026

Studenci z Wrocławia pracują nad komunikacją opartą na falach...

Czy możliwa jest komunikacja bez użycia głosu i ruchu?

29-05-2026

Sztucznej inteligencji brakuje „iskry” i smaku badawczego

Są jeszcze miejsca, gdzie modele AI przegrywają w starciu z ludzkim intelektem.

29-05-2026

Już za 3 tygodnie branża spotka się na PCI Days 2026

W dniach 16-18 czerwca 2026 r. w EXPO XXI Warszawa

21-05-2026

[Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#)

Resort nauki udostępnił go.

21-05-2026

[Kleszcz to tylko pośrednik](#)

Krętki Borrelia to częściowo „prezent” od gryzoni i ptaków.

21-05-2026

[Pod względem leczenia czerniaka Polska w czołówce Europy](#)

W ciągu 8 lat przeżywalność pacjentów z tym nowotworem wzrosła o 20 proc.

Informacje dnia: [Susza/ Ulewne deszcze i fale upałów to dwie strony zmiany klimatu](#) [Wypalenie rodzicielskie może być poprzedzone spadkiem ciekawości](#) [Studenci z Wrocławia pracują nad komunikacją opartą na falach mózgowych](#) [Sztucznej inteligencji brakuje „iskry” i smaku badawczego](#) [Już za 3 tygodnie branża spotka się na PCI Days 2026](#) [Nowy wzór elektronicznej legitymacji studenckiej](#) [Susza/ Ulewne deszcze i fale upałów to dwie strony zmiany klimatu](#) [Wypalenie rodzicielskie może być poprzedzone spadkiem ciekawości](#) [Studenci z Wrocławia pracują nad](#)

[komunikacją opartą na falach mózgowych Sztucznej inteligencji brakuje „iskry” i smaku badawczego](#)
[Już za 3 tygodnie branża spotka się na PCI Days 2026 Nowy wzór elektronicznej legitymacji](#)
[studenckiej Susza/ Ulewne deszcze i fale upałów to dwie strony zmiany klimatu Wypalenie](#)
[rodzicielskie może być poprzedzone spadkiem ciekawości Studenci z Wrocławia pracują nad](#)
[komunikacją opartą na falach mózgowych Sztucznej inteligencji brakuje „iskry” i smaku badawczego](#)
[Już za 3 tygodnie branża spotka się na PCI Days 2026 Nowy wzór elektronicznej legitymacji](#)
[studenckiej](#)

Partnerzy